

DEVA Partili Ekmen, Yasama Yılı'nı değerlendirdi

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Tele 1 ekranlarında Zeynel Lüle'nin sunduğu "Habere Doğru" programına katılarak 28. dönem TBMM'nin yasama faaliyetlerini ve başkanlık sisteminin Meclise etkilerini değerlendirdi.

Yasama artık yürütmenin gölgesinde

Başkanlık sistemine geçilirken ileri sürülen en önemli gerekçelerden birinin "yasama ve yürütmenin kesin çizgilerle ayrılacağı" vaadi olduğunu hatırlatan Ekmen, "Başkanlık sistemine geçilirken, yürütmenin artık yasa teklifi hazırlayamayacağı; yasamanın da denetim ya da bütçe yoluyla yürütmeyi bloke edemeyeceği söylenmişti. Ancak bugün geline nokta, yürütme yasamadan tamamen kopmuş durumda. Bakanlar, kendi hazırladıkları kanunları savunmak için dahi Meclis'e gelmiyor. Ne var ki yasama hâlâ yürütmenin gölgesinden çıkabilmiş değil. Yasa teklifleri teknik olarak milletvekilleri eliyle sunuluyor gibi görünse de büyük ölçüde bakanlıklar tarafından hazırlanıyor. Zaman zaman bakanların kamuoyuna yaptığı açıklamalarda 'şu yasa teklifini Meclis'e sevk

ettik' gibi ifadeler duyuyoruz. Yani teklifin içeriği Bakanlık'ta hazırlanıyor, milletvekilleri ise yalnızca imza atan pozisyonunda kalıyor. Komisyonlarda bu durum çok net biçimde görülüyor. Örneğin, tartışmalara konu olan Zeytincilik Yasası'nda, bir milletvekiline 'Bu yasa ile ne kadar kömür üretileceği öngörülüyor?' diye sorulduğunda, teklif sahibi bu soruya yanıt veremedi. Oysa her yasa teklifinin bir arka planı, bir fizibilite raporu olmalı. Böyle anlarda gözler hemen bürokratlara çevriliyor. Eğer orada hazır bulunan, konuyu bilen bir bürokrat varsa çabucak bir not hazırlayıp milletvekiline veriyor; o da bu notu okuyarak soruyu yanıtlamış gibi yapıyor" dedi.

Meclisin bütçe hakkı elinden alındı

Ekmen, Cumhuriyet tarihinden bugüne Meclisin en önemli yetkisinin vatandaş adına bütçe yapmak olduğunu hatırlatıp bu yetkinin bugün fiilen ortadan kalktığını vurgulayarak, "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe yapma hakkı da fiilen ortadan kalkmış durumda. Oysa tarihsel olarak Meclisin en temel yetkisi, halk adına bütçeyi belirleme yetkisidir. Bugün ise, bütçe kabul edilmese bile enflasyon oranına göre harcamalar otomatik olarak sürüyor. Geline aşamada yasama faaliyetleri, yalnızca muhalefetin değil, iktidarın bile elinden alınmış görünüyor. Son infaz yasası sürecinde bu çok net yaşandı. Adalet Bakanı, 'Biz Meclise sevk ettik' dedi. Ancak Mecliste böyle bir teklif bulunamadı. Sonradan ortaya çıktı ki yasa doğrudan AK Parti Grubu'na gönderilmiş, Meclise değil. Torba yasalar nedeniyle Meclis içi çalışma düzeni de bozulmuş durumda. Plan ve Bütçe Komisyonu dışındaki komisyonlar büyük ölçüde işlevsizleşti. Örneğin geçen yıl infaz kanununa ilişkin bir düzenleme Adalet Komisyonunda görüşülmesi gerekirken, Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan geçirildi. Bu yıl ise trafik cezalarına dair bir düzenleme, İçişleri Komisyonu yerine Adalet Komisyonu'na yönlendirildi. Bu tür kuralsızlıklar, istisna değil, neredeyse olağan hale geldi. İktidar bloğu için bile sistem bu kadar verimsizken, muhalefetin sunduğu teklifler bırakın kabul edilmeyi, gündeme dahi alınmıyor. Hiçbiri komisyonlardan geçemiyor" açıklamasında bulundu.

Mecliste muhalefet önergelerine ret otomatiği

Ekmen, "Genel Kurulda doğrudan görüşme önergeleri haftada yalnızca bir kez verilebiliyor. Bugüne kadar bu yöntemle sadece bir önerge gündeme alındı: HÜDA PAR'ın, İsrail adına savaşan vatandaşlara ilişkin önergesi. Tüm partilerin ortak oyuyla kabul edilmesine rağmen, bugün baktığımızda bu önergenin de yasallaşmadığını görüyoruz. Yani önerge gündeme alınıyor, ancak sonrasında adeta 'uyutuluyor'. Her hafta Mecliste üç gün boyunca arkadaşlarımız, ülke gündemine ilişkin araştırma ve genel görüşme önergeleri sunuyor. Emeklilerin sorunları, polislerin çalışma koşulları, sözleşmeli erlerin ekonomik ve hukuki durumu gibi çok sayıda başlıkta öneriler verdik. Hepsini reddedildi. Sadece bir kez, engellilerin sorunlarını araştırmaya yönelik Yeni Yol Grubu'nun verdiği bir önerge, iktidar sıralarında oluşan anlık bir boşluk sayesinde kabul edildi. Bugün hâlâ bu önergeyle kurulmuş olan komisyon çalışmalarını sürdürüyor. Ama bu bir istisna" ifadelerini kullandı.

83 teklif verdik, hiçbiri yasallaşmadı

Muhalefetin katkı sunabildiği ender örnekleri de paylaşan Ekmen, “Genel Kurul’da kanun teklifleri görüşülürken bizim – Yeni Yol’un, CHP’nin, DEM Parti’nin, İYİ Parti’nin – sunduğu değişiklik önergeleri gündeme geliyor. Ancak bunlar yalnızca bir şart altında dikkate alınıyor: Salonda yeterli sayıda AK Parti milletvekili bulunmaz ve bizim blokajımız yasama sürecini tıkama noktasına gelirse. Bu durumda iktidar sıralarından ‘Ne istiyorsunuz?’ deniliyor, biz de örneğin ‘Beş önergemiz var’ diyoruz. Onlar da ‘İkisini kabul etsek olur mu?’ diyerek pazarlık başlatıyorlar. Muhalefet ya direnir ya da ‘ne alabilirsek kârdır’ diyerek sınırlı kazanımları kabul eder. Örneğin siber güvenlik yasasında, veri sızıntısıyla ilgili bir haberi paylaşan bir vatandaş bile 3 ila 5 yıl hapis cezasıyla karşı karşıyaydı. Üç gün süren direnişle bu maddeyi değiştirdik, artık yalnızca veri sızıntısını bildiği hâlde manipülasyon amacıyla hareket eden kişiler yargılanacak. Yine Diyanetin hac harcamaları 10 yıldır Sayıştay denetimi dışında tutuluyordu. Sadece Devlet Denetleme Kurulu inceleme yapıyor, raporlarına da kimse erişemiyordu. Bizim ısrarımızla hac harcamaları da Sayıştay denetimine açıldı. Ancak bu gibi birkaç örnek dışında, iktidarın muhalefetle istişareye açık bir yaklaşımı bulunmuyor. Yeni Yol–Saadet Grubu olarak bugüne kadar 83 kanun teklifi verdik. Kaçı yasaladı? Sıfır. Tekstil hazır giyim sektörünün derinleşen sorunları, Türkiye’deki çocuk ve emekli yoksulluğunun nedenleri, Gazze’ye insani yardım koridorunun açılması, çocuk sağlığı ve yoksulluğu gibi çeşitli araştırma önergelerimiz AK Parti ve MHP oyları ile reddedildi. Ayrıca 7 uluslararası sözleşmeyi ve 45 ayrı tezkereyi görüştük. Tüm bu çabalara rağmen, iktidar cephesinden ortak akla, uzlaşmaya ve diyaloga kapalı bir dönem yaşanıyor” dedi.